

den nationalen feestdag, wordt gehouden, is dan ook nauwelijks denkbaar. Hoe de menschen echter bestaan, is mij een raadsel; ik hoorde salarissen van (omgerekend) 70 en 80 gulden per maand noemen. Als je dan bedenkt, dat daarvan nog de fantastische kleeren betaald moeten worden, dan zet je achter de kwestie een driedubbel vraagteken.

Met het bovenstaande is wel gemakkelijk verklaard wat iederen Westerling het eerst opvalt als hij een café of dancing bezoekt. De gewoonte is hier namelijk om een kopje, zoodra het leeg is, weg te halen en er een glas water voor in de plaats te zetten. Heeft dus de Roemeen zijn kop zwarte

koffie gedronken, dan blijft hij rustig uren lang achter het glaasje water zitten en geen der kellners zal er aan denken hem daarom minder vriendelijk aan te kijken.

Wat mij eens in een café opviel, was een tafel, waaraan vader, moeder en drie kinderen van ongeveer 6 tot 10 jaar zaten, elk met een groot glas bier voor zich. Niemand van de andere gasten scheen zich, zooals wij, te verbazen over het feit, dat tot de laatste druppel alcohol in de magen der veelbelovende spruiten verdween. In dit geval was het onvermijdelijke glaasje water toch wel beter geweest. □ □

GEDULD

door NANNIE VAN WEHL

In de buurt werd een groot, zeer modern, nieuwgebouwd heerenhuis betrokken door een familie van ouden naam, behoorend tot een oud geslacht. Ze waren uit hun statig antiek heerenhuis in 't hart der oude stad verdreven door de eischen van den nieuwen tijd en toonden in de keus van hun huis met dien tijd mee te kunnen gaan. Nog lang vóór het huis betrokken werd, kwamen tuinlieden den tuin in orde maken. Spoedig werd 't mij duidelijk, waarom dat zóó vroeg geschiedde. Het was laat najaar, de tijd voor overplanten was gekomen, nu of nooit! Want de groote oude stadstuin, die het oude huis omgaf, moest verdwijnen als het huis zelf. Hoe zou de familie goedschiks afstand hebben kunnen doen van de oude heesters en struiken, waar minstens vier van haar generaties onder en rond gespeeld hadden? En zoo kwamen de oude verkromde, vergroeide heesters met ongekend dikke stammen in den open, modernen tuin.

Zorgvuldig werden ze gezet in rulle zwarte aarde. Maar een heel experiment was 't toch — en den heelen winter, als ik langs wandelde, hield ik mijn hart vast. Bij de nachtvorsten, die gelukkig schaarsch waren dien winter, dacht ik aan de oude boomen en struiken en aan hun levenskansen.

Daar was het voorjaar. Gretig zocht ik telkens de oude struiken en planten langs. Blijde ontdekte ik dan hier, dan daar levensteekenen, fijne knopjes, kleine blaadjes. Angstig spiedde ik naar leven bij de struiken, die maar dor bleven.

Het voorjaar vorderde. Het keurend oog van den tuinman zag, welke heesters er hopeloos bij stonden. Hier en daar en ginds moesten er verwijderd worden. Maar een stokoude pereboom dééd het! Hij deed het vlug en goed! En de oude mannetjes uit de buurt bleven bewonderend voor het hek staan: „Zie je die? Die moet minstens honderd jaar oud zijn — maar hij lapt het 'm!”

De lente vorderde, de pereboom bloeide zelfs. Daar werd het huis betrokken.

En toen het huis, nu heelemaal fleurig, klaar was, met vele bloemen en planten achter de moderne, breede, lage ramen, toen viel het zoo sterk in 't oog, dat, temidden van den bloei van den tuin, de fleur van het huis, er een zware, dorre struik stond, die zich wrong als in wanhoop, wiens takken liefderijk en voorzichtig geleid waren langs een hekwerk, dat steun moest geven. Dorre takken — grijs, grauw en doodsch.

Dag in dag uit kwam ik er voorbij. Ik had den

heester al lang opgegeven en verwonderde mij een beetje wrevelig. waarom de menschen van 't huis, die toch overigens zoo op kleur en fleur gesteld bleken, geen bevel gaven, het knoestige, verweerde monster weg te halen. Dorre takken, slechts geschikt om in 't vuur geworpen te worden. En ik verwonderde mij, dat de tuinlui, die toch zulke zorgende handen gehad hadden, niet zèlf eens een oogje gehouden en aangeraden hadden, 't leelijke gevaarte van dor hout te verwijderen.

De zomer naderde. Dor bleven de kronkelende takken. Het werd tijd voor ons om naar buiten te gaan. En de zomer ging voorbij. We kwamen in de stad terug.

De dagelijksche wandeling werd hervat en de weg voerde weer langs het nieuwe huis met de oude heesters in den tuin. Het was in het vroege najaar.

En zie! Wat een verrassing! Wat een vreugde! Daar droegen de dorre takken frisch groen, al was 't dan niet welig; daar wiegelden paarse bloesems tusschen het groen, al waren ze niet vol en weelderig. De dorre stam bleek een glycine te zijn, een blauwe regen.

„Toen knopte en bloeide mijn dorre staf”.

Ik was geroerd. En deed mijzelf de bitterste verwijten. Want als ik te zeggen had gehad, dan was de grauwe struik al lang uit den tuin verdwenen — dan had ik dit wonder verhinderd, dit trouwe en heldhaftig worstelende leven gedood. Ik was ongeduldig geweest. Hoe wijs waren de bewoners! Hoe wijs de tuinlieden! O, als ik hier had moeten beslissen!

Die boom is voor mij een symbool.

Het kan zijn, dat ge wanhoopt. Het kan zijn, dat

ge daar geen reden toe hebt. Dat de naaste toekomst u dat zal bewijzen.

Aan vele dingen van den meest uiteenloopenden aard denk ik hier.

Maar mijn gedachten verwijlen toch het meest bij kinderen, als ik aan de les denk, die de boom mij gaf.

Kinderen, die zooveel zorg geven. De kinderen van heden „geboren in de kentering der tijden”.

Wat geven ze een zorg. Was er ooit wel zooveel zorg om kinderen? Leden ooit ouders zooveel als wij, ouders van „kinderen van dezen tijd”?

Het lijkt, of ze niet werken willen. En angstig gaan we vragen: Kunnen ze wel eens werken? Het lijkt, of ze niet leeren willen een bevend gaan we twijfelen: Kunnen ze wel? Zij, geboren in de kentering der tijden, opgegroeid in de kentering der tijden, in ons wankel bestaan van de laatste tientallen jaren, in dat bestaan van omhoog, omlaag en vaak: er op of er onder!

„Toen knopte en toen bloeide de dorre staf.” Hebt geduld. Geduld en liefde. En vertrouwen. Blijft waken en zorgen. De tuinlieden werkten hard aan het dorre hout, dat in die Septembermaand bloeide. Ze leidden de grauwe twijgen, ze mengden de rulle zwarte aarde met al wat goed kon zijn — en de boom stond daar in vrijheid, in de zon. De menschen in het huis hadden hem lief, omringden hem met vele wenschen en zagen hem menigmaal aan met glanzende oogen vol verwachting.

Hebt geduld. Ik was ongeduldig. Ik had daardoor een misdaad kunnen begaan, groei verstoren, bloei vernietigen. Hebt geduld.

„Toen knopte en toen bloeide de dorre staf, tot hij rozen droeg als een rozelaar.” □ □

